Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16183

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i, bireylerin ölüme yönelik kayg? düzeylerini ve bu kayg?n?n çok boyutlu yap?s?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? 20 maddelik psikometrik bir araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?, 2015 y?l?nda Aybala Sar?çiçek Aydo?an ve arkada?lar? taraf?ndan **üniversite ö?rencileri** örnekleminde gerçekle?tirilmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini detayl?ca incelemi? ve yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Türkçe form için hesaplanan **Cronbach Alfa** de?eri 0,86 olarak bulunmu?tur. Ölçek, 5 alt boyut alt?nda toplanan maddeler arac?l???yla, ölümle ili?kili görsel uyaranlardan ölümden sonras? bilinmezli?e kadar çe?itli anksiyete bile?enlerini de?erlendirme imkan? sunmaktad?r.

Bu çal??ma ayn? zamanda ölçe?in performans?n? **Templer Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i** ile kar??la?t?rmal? olarak analiz etmi? ve Abdel-Khalek Ölçe?i'nin Türkçe formunun daha güçlü güvenilirlik katsay?lar?na sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ölüm Anksiyetesi, **Psikometri**, Geçerlilik, Güvenilirlik, **Cronbach Alfa**, Uyarlama, Üniversite Ö?rencileri, Ölüm Korkusu.

Yazarlar

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yazarlar?:

Aydo?an, A. S., Gülseren, ?., Sar?kaya, Ö. Ö., Özen, Ç.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin ölüme kar?? hissettikleri **anksiyete** düzeyini ve bu kayg?n?n farkl? boyutlar?n? sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle bireylerin ölümün çe?itli yönlerine (fiziksel, ruhsal, çevresel) kar?? gösterdi?i tepkileri ayr??t?rmay? hedefler.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?n?n birincil amac? ise, **Türkçe** konu?an popülasyonda, özellikle genç yeti?kinlerde ve **üniversite ö?rencileri**nde, klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?labilecek, kültürel olarak uygun ve yüksek psikometrik özelliklere sahip bir ölçüm arac? sunmakt?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **ölüm anksiyetesi** yap?s?n? ölçmektedir. Ölüm anksiyetesi, bireyin varolu?sal kayg?lar?ndan ve ölümle ilgili bili?sel, duygusal ve davran??sal

ARABPSYCHOLOGY.COM

tepkilerinden olu?ur. Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i, bu yap?y? 5 farkl? alt boyut arac?l???yla de?erlendiren çok boyutlu bir yap?ya sahiptir.

Bu alt boyutlar, ölümün farkl? bile?enlerinden kaynaklanan özgül kayg?lar? yakalamak üzere tasarlanm??t?r, bu da ara?t?rmac?lara genel bir skorun ötesinde detayl? bir profil ç?karma imkan? tan?r. Ölçekte toplam 20 madde bulunmaktad?r ve her bir madde, bireyin ölüme yönelik spesifik bir korku veya endi?e alan?n? temsil etmektedir.

Geçerlik

Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlilik analizleri, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu ve amaca hizmet etme yetene?ini do?rulam??t?r. Çal??mada, ölçe?in geçerli?i, ayn? zamanda uygulanan **Templer Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i** ile kar??la?t?r?larak incelenmi?tir.

Ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) 0,86 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir biçimde temsil etti?ini ve yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in Türkçe popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullan?labilece?i sonucunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? üzerinden titizlikle analiz edilmi?tir. **Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i**'nin genel **Cronbach Alfa** de?eri 0,86'd?r. Bu yüksek katsay?, ölçe?in mükemmel denebilecek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu gösterir.

Madde analizi sonuçlar?na göre, 20. madde hariç tutuldu?unda, her bir madde ç?kar?ld???nda hesaplanan alfa de?eri 0,85 ile 0,86 aras?nda de?i?mektedir, bu da maddelerin genel güvenilirli?e büyük ölçüde katk?da bulundu?unu gösterir. 20. maddenin ç?kar?lmas? durumunda ise alfa de?eri 0,90'a yükselmektedir. Ayr?ca, ölçe?in güvenilirli?ini destekleyen **Guttman katsay?s?** da 0,86 olarak hesaplanm??t?r.

Kar??la?t?rmal? analizde, ayn? örneklemde kullan?lan Templer Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i'nin Cronbach Alfa de?eri 0,66 olarak belirlenmi?tir. Bu sonuç, Abdel-Khalek Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n, ölçülen yap?ya göre daha yüksek ve daha tutarl? bir güvenilirlik sa?lad???n? ortaya koymu?tur.

Faktör Analizi

Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i, ölüm kayg?s?n? 5 temel alt boyut üzerinden de?erlendiren bir faktör yap?s?na sahiptir. Bu faktörler, ölçekteki 20 maddenin da??l?m?n? ve ölçtü?ü spesifik kayg? alanlar?n? belirlemektedir. Bu çok boyutlu yap?, ölüm anksiyetesinin tek bir skorla

ARABPSYCHOLOGY.COM

aç?klanamayacak kadar karma??k oldu?unu vurgular.

Ölçe?in alt boyutlar? ve madde da??l?mlar? a?a??daki gibidir:

Ölümle ?li?kili Görsel Uyaranlar?n Uyand?rd??? Korku: 5 madde

Ölümün Beraberindeki Fiziksel ve Ruhsal Ac?ya ?li?kin Korku: 5 madde

Ölümü Hat?rlatan Di?er Durumlarla ?li?kili Korku: 4 madde

Ölümden Sonras?na ?li?kin Korku: 3 madde

Ölme ??inin Kendisine Yönelik Korku: 3 madde

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendi kendine raporlama ölçe?i (Self-report scale)

Mevcut Diller: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Klinik Olmayan Popülasyon (Özellikle akademik çevre)

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li **Likert Ölçe?i** kullan?larak derecelendirilir. Yan?t seçenekleri 1 (Hiç) ile 5 (Çok Fazla) aras?nda de?i?mektedir. Ölçekten al?nan toplam puan?n yüksek olmas?, bireyin ölüm anksiyetesi düzeyinin yüksek oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Ölüm Anksiyetesi, **Psikometri**, **Ölüm Anksiyetesi** Ölçe?i, Guttman Katsay?s?, Ölçek Uyarlamas?, Templer Ölçe?i, Faktör Yap?s?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar (Uyarlama): Aybala Sar?çiçek Aydo?an

Uyarlama Çal??mas? Y?l?: 2015

?leti?im E-posta Adresi: aybala.saricicek@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kullan?m ?zinleri: Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Aydo?an, A. S., Gülseren, ?., Sar?kaya, Ö. Ö. ve Özen, Ç. (2015). Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i Türkçe formunun üniversite ö?rencilerinde geçerlilik ve güvenilirli?i. *Nöropsikiyatri Ar?ivi*, *52*, 371-375. doi:10.5152/npa.2015.8820

Makalenin orijinaline buradan ula??labilir: noropsikiyatriarsivi.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: abdel-khalek-olum-anksiyetesi-olcegi-toad.pdf

Abdel-Khalek Ölüm Anksiyetesi Ölçe?i Maddeleri

5 alt boyut ve 20 madde

Ölümle ?li?kili Görsel Uyaranlar?n Uyand?rd??? Korku (5 m): Ölüye bakmaktan korkar?m

Ölümün Beraberindeki Fiziksel ve Ruhsal Ac?ya ?li?kin Korku (5 m): Kalp krizi geçirmekten korkar?m

Ölümü Hat?rlatan Di?er Durumlarla ?li?kili Korku (4 m): Mezarl?k ziyaret etmekten korkar?m

Ölümden Sonras?na ?li?kin Korku (3 m): Ölümden sonraki bilinmeyen ?eylerle ilgili endi?eliyim

Ölme ??inin Kendisine Yönelik Korku (3 m): Ne zaman hasta olsam ölümden korkar?m

ARABPSYCHOLOGY.COM